

A.

Mødet den 14. Juni 1923.

1. (J. Nr. 23¹—1923). **Beretning fra Arbejdsanvisningskontoret for 1922—23.**

Toges til Efterretning.

2. (J. Nr. 23⁴—1923). **Slagtehusets Regnskabsoversigt for Januar Kvartal 1923.**

Toges til Efterretning.

3. (J. Nr. 19¹³—1923). **Anvisning af Kommunens Andel i Totalisatorafgiften for 1922—23.**

Toges til Efterretning.

4. (J. Nr. 27¹⁸—1923). **Meddelelse fra Indenrigsministeriet om bevilget Statsbyggelaan til Murer-
mester R. Hviid.**

Toges til Efterretning.

5. (J. Nr. 170—1923). **Indenrigsministeriets Godkendelse af, at Boliglovens Bestemmelser har Gyl-
dighed for Aarhus Kommune indtil 1. Maj 1924
tor Bolignævnenes og Forretningslokalenævnets
Vedkommende.**

A. S n e u m spurgte, om det var rigtigt, hvad der blev sagt fra flere Sider, at der fandtes adskillige Lejligheder i Byen, som stod tomme, idet Ejerne ikke vilde udleje dem.

F o r m a n d e n svarede, at der af og til kom Meddelelse om saadanne, og Sagen blev da under-

søgt af Bygningsinspektøren eller af Politiet. Hidtil havde der været 600 af den Slags Ekspeditioner, og siden April Flyttedag i Aar 25. Det var dog ikke let at komme Forholdet til Livs, idet der næsten altid var lavet en Slags Lejekontrakt. Det kunde ogsaa være vanskeligt at opdage de ledige Lejligheder, da der som Regel fandtes Gardiner ophængt o. l.; hvis Kontrollen skulde være effektiv, maatte Beboerne i saadanne Ejendomme anmelde Forholdet, og det vilde saa blive undersøgt af Bygningsinspektøren, eventuelt Politiet.

Toges til Efterretning.

6. (J. Nr. 56—1923). Meddelelse fra Undervisningsministeriet om **Afskedigelse af Kommunalærerinde Frk. Hansine Tørsleff fra 31. August 1923.**

Toges til Efterretning.

7. (J. Nr. 186—1923). Skrivelse fra Kirkeministeriet vedrørende **Spørgsmaalet om Lønning af præsteviet Medhjælper i Sct. Johannes Sogn.**

Fra Kommunebogholderen forelaa en Erklæring i Sagen.

Budgetudvalget indstiller, at der tilskrives Ministeriet i Overensstemmelse med Kommunebogholderens Erklæring.

Formanden forelagde Sagen. Der blev i sin Tid taget et Beløb paa 2000 Kr. fra Alterdegneembedet i Domsognet og lagt til Embedet som Andenpræst i Sct. Johannes Sogn, men senere kom der en Lov, som forbød dette, og efter en Forhandling mellem Byraadet og Menighedsraadet gik Byraadet ind paa indtil videre at betale 2000 Kr. til Præsteembedet under Forudsætning af, at det ikke blev nogen Ekstraudgift for Kommunens Kasse. Ministeriet holdt imidlertid paa, at Beløbet stadig skulde betales ekstra udover Kirkebidraget, men da Forudsætningen for Bevillingen maatte siges

at være brudt, vilde Taleren anbefale Byraadet at svare Ministeriet i Henhold til den foreliggende Erklæring.

Indstillingen vedtoges.

8. (J. Nr. 243—1923). Indstilling fra Udvalget for Belysningsvæsenet om **Bevilling af 1½ Mill. Kr. til Opførelse af et nyt Gasværk.**

Følgende Indstilling forelaa:

»Det i Aaret 1903 opførte Gasværk har allerede i de sidste Aar været opslidt og uøkonomisk i Drift. Af Hensyn til Konjunkturerne og de høje Priser har Udvalget dog stadig udsat Spørgsmaalet om Opførelse af et nyt Gasværk.

Imidlertid maa det nu, saavel i teknisk som i økonomisk Henseende, anses for uforsvarligt vedblivende at fortsætte Driften med det gamle Gasværk, og da Priserne foreløbig ikke kan forventes at gaa længere ned, tillader Udvalget sig at indstille til det ærede Byraad, at der bevilges et Beløb af 1½ Mill. Kr. til Opførelse af et nyt Gasværk.

Efter Genenmgang af Tilbud skal Udvalget senere fremkomme med Indstilling i Sagen«.

F o r m a n d e n vilde betragte denne Forhandling som en 1. Behandling af Spørgsmaalet, og efter at Udvalgets Formand havde forelagt Indstillingen, agtede Taleren at stille Forslag angaaende den Fremgangsmaade, som burde følges i Sagen.

H. P. C h r i s t e n s e n udtalte, at Borgmesterens Stilling faldt sammen med, hvad Udvalget havde tænkt sig. Det gamle Gasværk var i høj Grad uøkonomisk i Drift, dels fordi det faktisk var slidt op, saa der krævedes meget store Vedligeholdelsesudgifter, dels fordi Transportforholdene var forældede. Udvalget havde undersøgt, hvor-

ledes Priserne laa i Øjeblikket, og mente nu, det var økonomisk forsvarligt at skride til Opførelse af et nyt Gasværk. Udvalget søgte derfor Byraadet om Tilladelse til at arbejde videre med Sagen og gaa i Gang med de forberedende Arbejder og indhente Tilbud.

F o r m a n d e n stillede derefter følgende Forslag til Vedtagelse:

»Forinden Byraadet vil bevilge Penge til Udvidelse af Gasværket, maa Udvalget fremkomme med en Redegørelse fra dets tekniske Konsulent, der beviser Nødvendigheden af en Udvidelse, og fremsende Tegninger med tilhørende Overslag over det paatænkte nye Værk med Plan for Arbejdets Udførelse, samt en Situationsplan over Værkets Grund, hvorpaa alle Bygværker er indtegnet«.

F o r m a n d e n vilde anbefale at vedtage denne Udtalelse for at faa Sagen ind i den rigtige Gænge. Naar Udvalget var enigt om Forslaget, var det sikkert nødvendigt; men der burde foretages en Opgørelse over, hvor mange Folk der eventuelt kunde spares ved den ny Ordning, og Forrentningen af de $1\frac{1}{2}$ Mill. Kr. maatte der ogsaa tages Hensyn til. Naar disse Forarbejder var gjort, vilde det være rigtigst at tage en Konference mellem Belysningsudvalget og Budgetudvalget angaaende Fremskaffelsen af Pengene, før Sagen kom til Byraadet. Samtidig haabede Taleren, at Arbejdsplanen kunde lægges saaledes, at der blev mest muligt Arbejde ikke alene indenfor Danmark, men ogsaa for Virksomhederne i Kommunen. og at Arbejdet blev udbudt paa en saadan Maade, at det vil være muligt for Byens Næringsdrivende i en eller anden Retning at give Tilbud derpaa. Det nuværende Gasværk blev opført i Aarene 1902—03. Der an-

vendtes dertil ca. 600000 Kr., og der var endnu 17 Aar tilbage af dette Laans Amortisationstid eller ca. 280000 Kr., som ikke var amortiseret.

H. P. Christensen mente ikke, Udvalget havde noget imod at tiltræde Borgmesterens Forslag, naar man i nogen Grad kunde gaa ud fra, at Byraadet vilde tiltræde Forslaget om Udvidelsen, for det maatte vel være en Betingelse for, at Udvalget arbejder videre med Sagen. Angaaende Spørgsmaalet om, hvorvidt Udgiften til det nuværende Gasværk var amortiseret, vilde Taleren gøre opmærksom paa, at hvis man regnede med det Overskud, der havde været udover den almindelige Forrentning, var Gælden sikkert betalt, og Udvalget havde ikke noget imod, at man fremtidig faar en anden økonomisk Basis for Værket, saaledes at Laanene bliver amortiseret igennem ca. 20 Aar. Det af Borgmesteren nævnte Beløb var ogsaa til dels brugt til Værksteder o. l., som endnu var brugelige. Men naar der forelaa Tilbud, vilde der fremkomme endeligt Overslag til Forelæggelse for Byraadet.

J. Chr. Møller kunde tiltræde det af Borgmesteren stillede Forslag. Det var rigtigt, at Gasværket var uøkonomisk i Drift og ikke havde været tidssvarende i flere Aar. Hvorvidt det var aldeles opslidt, vidste Taleren ikke; man regnede vel i Almindelighed med en 20—25 Aar. Den aarlige Udgift vilde her blive ca. 100000 Kr. i Rente og 50000 Kr. i Amortisation, og disse 150000 Kr. skulde altsaa indvindes mere ved Driften af det ny Gasværk end ved det nuværende; men Taleren antog, at man nok kunde regne dermed, da der kunde spares en Del Folk o. s. v. Det blev næppe vanskeligt at faa et Laan til et saadant Foretagende, idet det jo forrentede sig selv uden nogen direkte

Udgift for Kommunen. Taleren vilde altsaa anbefale, at man faar de nødvendige Planer og Beregninger frem, saa blev der vist ikke i Byraadet nogen Modstand mod Forslaget.

Leonhard Hansen henstillede til Byraadet at vedtage, at Kommunens egne Industridrivende væsentlig skal udføre dette Arbejde. Taleren havde hørt sige, at der var entreret med et engelsk Firma, som atter havde entreret med »Titan« og »Vølund« i København, og hvis dette var Tilfældet, blev der ikke meget til indenbys Firmaer. Alene Jernkonstruktionsarbejdet beløb sig til ca. $\frac{3}{4}$ Mill. Kr., og der fandtes Firmaer i Byen, som nok kunde paatage sig dette Arbejde. Naar der var Tale om saa stort et Arbejde, burde det forbeholdes Byens Borgere, selv om det ogsaa blev lidt dyrere; det vilde indtjenes igen ved den forøgede Skatteevne og mindre Arbejdsløshed. Taleren vilde derfor foreslaa, at Byraadet paalægger Udvalget at arbejde hen til, at alt det Arbejde, som overhovedet kan udføres af Byens egne Folk og Værker, bliver overdraget til disse.

H. P. Christensen vilde ikke gerne have et saadant Paalæg; det blev let for kostbart for Kommunen, hvis man paa Forhaand skulde binde sig dertil. Det var rigtigt, at der var sket Henvendelse fra forskellige Firmaer, og Udvalget var indforstaaet med, at der tages saa meget som mulig Hensyn til Aarhusfirmaer, men paa den anden Side maatte det være Hovedsagen at faa det udført saa billigt som muligt, og at Arbejdet bliver her i Landet. Taleren mente ikke, man kunde gaa ind paa at give Aarhusfirmaer en større Betaling end andre, for som indenbys havde de dog saa stor en Fordel, at de maatte kunne udføre Arbejdet mindst lige saa billigt som udenbys. Et

bestemt Paalæg om at overdrage Arbejdet til indenbys Værker kunde let blive for dyrt for Kommunen.

Formanden havde blot henstillet til Udvalget at drage Omsorg for, at Arbejdet udbydes paa en saadan Maade, at indenbys Firmaer ogsaa faar Lejlighed til at give Tilbud. Der forelaa næppe Tilbud endnu, da et Udvalg jo ikke paa egen Haand kunde lade afholde Licitation.

Marius Geertsen kunde ogsaa tiltræde Borgmesterens Forslag, som egentlig var delt i 2 Dele, idet der først foreslaas, at den tekniske Konsulent skal fremkomme med en Redegørelse, der beviser Nødvendigheden af et nyt Gasværk. Det var maaske rigtigst foreløbig at blive staaende derved, og hvis det saa efter en Undersøgelse viste sig, at Sagen kunde udskydes i nogle Aar, hastede det jo ikke med at udarbejde Tegninger og planlægge Arbejdet.

Formanden antog, at Byraadet var enig om at tiltræde Forslaget, og i saa Fald vilde Sagen gaa sin rolige Gang.

Formandens Forslag vedtoges.

9. (J. Nr. 255—1923). Skrivelse fra Justitsministeriet angaaende **Foranstaltninger overfor rottebefængte Skibe, der indkommer i Aarhus Havn.**

Justitsministeriet indgaar paa, at Anordning om Udryddelse af Rotter ved Københavns Havn faar Gyldighed ogsaa for Aarhus Havn under følgende Vilkaar:

»Hvert Skib, i hvilket der findes Rotter, betaler for Foretagelse af Udryddelse af Rotter en Afgift af 5 Kr. samt alle Udgifter ved Anskaffelsen af de til Udryddelsen fornødne Midler efter Regning, derimod foretages Undersøgelser til Oplysning om, hvorvidt der findes Rotter om Bord i Skibene, uden Afgift for disse.

De Udgifter, som Undersøgelsen og Rottedryddelsen medfører, og som ikke dækkes af de fra Skibene indkomne Afgifter, afholdes af Aarhus Kommune, idet dog alle Afgifter ved den første Anskaffelse af de fornødne Rekvisitter m. v. afholdes af Statskassen, dog ikke ud over et Beløb af 500 Kr.«

Tilraadt af Udvalget angaaende Udryddelse af Rotter.

Vedtoges.

10. (J. Nr. 208—1923). **Valg af Udvalg til Forhandling med Sporvejsselskabet.**

Borgmesteren, Kjeld Sørensen, Vald. Pedersen, Andr. Christensen og A. Mørup valgtes.

11. (J. Nr. 238—1923). Skrivelse fra Udvalget for Fattigvæsenet om at foranledige en mere **effektiv Eftersøgelse af Alimentanter.**

Formanden oplyste, at Kommunen hvert Aar maatte betale store Beløb for saadanne Barnefædre. Taleren havde derfor henstillet til Fattigudvalget at foranledige Spørgsmaalet rejst gennem en Henvendelse til Ministeriet, eventuelt gennem Købstadforeningen.

Indstillingen vedtoges.

12. (J. Nr. 205—1923). **Andragende om Tilladelse til at inddrage en Lejlighed i Nørregade Nr. 31 til Forretningsbrug.**

Udvalget for Bygninger og Inventar kan anbefale Andragendet paa følgende Betingelser:

»1) at der foreligger betryggende Erklæring fra Restauratør Høst om, at han indretter 2 forsvarlige Lejligheder paa Kvisten i hans Ejendom Klostergade Nr. 1, og

2) at Huslejenævnet fastsætter Lejen for de 2 ovennævnte Lejligheder.«

P. P e t e r s e n forelagde Indstillingen. Andragendet gik ud paa, at den hidtilværende Lejer af Klostergade Nr. 1 faar Lov til at indrette Forretningslokaler i sin Ejendom Nørregade Nr. 31, imod at Forretningslokalerne i Klostergade Nr. 1 omdannes til Beboelse, saaledes at Antallet af Beboelseslejligheder ikke formindskes.

Indstillingen vedtoges.

13. (J. Nr. 258—1923). **Andragende om Tilladelse til Inddragelse af et Værelse i Frederiksbjerg Torv Nr. 6.**

Udvalget for Bygninger og Inventar kan anbefale Andragendet paa Vilkaar, at den paa Tegningen viste Butik med Bagværelse bevares og udlejes som særskilt Beboelse, der ikke maa nedlægges uden Byraadets Tilladelse.

Indstillingen vedtoges.

14. (J. Nr. 153—1923). **Andragende om Tilladelse til Indretning af Butik i en Lejlighed i Østergade Nr. 44.**

Udvalget for Bygninger og Inventar kan anbefale Andragendet paa Vilkaar, at Døren mellem Gade- og Gaardværelse tilmures, og at Gaardværelset med tilhørende Køkken sammen med et Loftsværelse udlejes til særskilt Beboelse.

Indstillingen vedtoges.

15. (J. Nr. 230—1923). **Andragende fra Værgeraadet for Søndre Kreds om Bevilling af et Beløb til Deltagelse i Mødet paa Nyborg Strand.**

Budgetudvalget foreslaar at bevilge indtil 200 Kr.

Indstillingen vedtoges.

16. (J. Nr. 229—1923). **Andragende fra Aarhus Bane-klub om Bevilling af et Beløb til Præmier.**

Budgetudvalget foreslaar at bevilge 100 Kr.

Indstillingen vedtoges.

17. (J. Nr. 229—1923). **Andragender om Bevilling af Beløb til Præmier fra:**

a. Aarhus Cykleklub af 1906.

b. Aarhus Idrætsforening af 1900's Svømmeafdeling.

c. Aarhus Gymnastikforening.

Budgetudvalget kan ikke anbefale Andragenderne.

Formanden oplyste, at de Hovedorganisationer, hvoraf Andragerne var Medlemmer, havde faaet bevilget Tilskud, og saa kunde man ikke samtidig bevilge Beløb til Underafdelingerne.

Kunde ikke bevilges.

18. (J. Nr. 266—1923). **Andragende fra »Centralforeningen af Arbejdsherberger i Danmark« om Tilskud.**

Budgetudvalget kan ikke anbefale Andragendet.

Kunde ikke bevilges.

19. (J. Nr. 234—1923). **Andragende om Tilladelse til Oprettelse af en Automobilrute Bispetervet—Varna.**

Brolægningsudvalget kan ikke anbefale Andragendet, da der i Forvejen findes 2 Ruter paa nævnte Strækning.

Kunde ikke bevilges.
